

ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ ІНСТИТУТУ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

TERMINOLOGY ISSUES INSTITUTE LEGAL AID IN UKRAINE

Вільчик Т.Б.,

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри організації судових та правоохоронних органів
Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*

В статье исследуются вопросы терминологического определения некоторых понятий, связанных с правом на правовую помощь. Анализируется действующее законодательство Украины, международно-правовые документы по правам человека, конституции некоторых зарубежных стран, государств бывшего СНГ. На основе проведенного сравнительного анализа автором делается вывод о соотношении понятий «право на защиту» и «правовая помощь», предлагается авторское определение понятий «правовая помощь», «право на правовую помощь».

Ключевые слова: правовая помощь, адвокат, право на правовую помощь, право на защиту, юридические услуги.

У статті досліджуються термінологічні питання визначення деяких понять, пов'язаних з правом особи на правову допомогу. Аналізується чинне законодавство України, міжнародно-правові документи з прав людини та конституції деяких зарубіжних країн, держав колишнього СНД. На підставі проведеного порівняльного аналізу автором робиться висновок щодо співвідношення понять «право на захист» та «правова допомога», пропонується авторське визначення понять «правова допомога» та «право на правову допомогу».

Ключові слова: правова допомога, адвокат, право на правову допомогу, право на захист, юридичні послуги.

The article deals with the determination of some terminological concepts associated with an right to legal aid. We analyze the current legislation of Ukraine, international instruments on human rights and the constitution of some foreign countries of the former CIS. Based on the comparative analysis the author concludes regarding the relationship between the concepts of «right to protect» and «legal aid», the author proposes the definitions of «legal aid» and «the right to legal aid».

Key words: legal aid, advocate, the right for legal aid, right to protect, legal services.

Актуальність теми дослідження. В Україні тривають дискусії з приводу обсягу і змісту поняття «правова допомога», яке встановлене у ст. 59 Конституції України, а також у новому законодавстві – Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» 2012 р., Законі України «Про безоплатну правову допомогу» 2011 р. Різні підходи у визначенні поняття «правова допомога» спостерігаються як у міжнародному праві, так і у праві окремих європейських країн. Визначення сутності та змісту права на правову допомогу має не тільки теоретичний, але й практичний характер, оскільки без забезпечення цього права неможлива реалізація інших прав та свобод людини.

Науковий аналіз інституту правової допомоги здійснювався багатьма вченими, серед яких можна назвати: А.М. Бірюкову, О.А. Банчук, Є.Ю. Бова, Т.В. Варфоломєєву, С.В. Гончаренка, М.С. Демкову, О.Л. Жуковську, А.Г. Кучерену, Є.С. Любовенко, Р.Г. Мельниченко, О.Д. Святоцького, Є.Г. Тарло та інших. Однак, по-перше, більшість досліджень було проведено до прийняття Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» 2012 р., Закону України «Про безоплатну правову допомогу»

2011 р., КПК України 2012 р. та без урахування їх положень, по-друге, прийняття нового законодавства України викликає необхідність дослідження сутності та співвідношення таких понять, закріплених в ньому, як «правова допомога», «право на захист», «юридична допомога», «представництво інтересів осіб», «юридичні послуги» та ін., з точки зору як необхідності їх єдинообразного визначення у чинному законодавстві, так і практичного застосування. Вказане й обумовлює актуальність даного дослідження.

Мета статті – дослідити понятійний апарат проблематики та сформулювати визначення деяких з термінів та їх співвідношення: «правова допомога», «представництво інтересів особи», «право на захист», «правові послуги», «право особи на правову допомогу».

Викладення основного тексту. Науковці різних галузей права висловлюють неоднозначні думки стосовно розуміння феномену «правова допомога», які відбиваються у дефініціях цього поняття. Безумовно, відмінності у підходах до розуміння тих чи інших правових явищ наочно демонструють їх багатоаспектність, багатогранність, але безперечно і те, якщо юридична допомога як правове явище єдине,

має бути єдиним і поняття, що виражає його сутність. Аналіз точок зору науковців різних галузей права щодо визначення поняття «правова допомога» привело до висновку, що найбільш розповсюдженими серед них є наступні:

1) поняття «правова допомога» зводиться лише до реалізації функції захисту у кримінальному судочинстві [1; 2, с. 17], або вважається, що право на правову допомогу це перш за все право на допомогу захисника у кримінальному процесі [3, с. 26];

2) правову допомогу розглядають в якості будь-якої діяльності або дій, що мають правовий зміст і вчиняються визначеними в законі суб'єктами [4, 19; 5, с. 42; 6, с. 130];

3) під правовою допомогою розуміють сприяння особам у вирішенні питань застосування норм права [7];

4) правову допомогу визначають як будь-який вид правових послуг, при цьому захист осіб від обвинувачення вважають однопорядковим із правовою допомогою поняттям, яке не охоплюється поняттям право-ва допомога та не входить до останнього [8, с. 21; 9];

5) правову допомогу розглядають у якості будь-якої допомоги правового характеру, що надається як платно, так і безоплатно на підставах та суб'єктами, передбаченими в законі. За критерієм платності (безоплатності) правова допомога відрізняється від правових послуг, які завжди надаються на платній основі згідно з положеннями Цивільного кодексу України [10, с. 23];

6) під правовою допомогою розуміють будь-який вид допомоги, який надається адвокатами, на відміну від приватних юристів, які не є адвокатами (фахівці у галузі права), та юридичних осіб приватного права (юридичних фірм, юридичних компаній тощо), що надають правові послуги. Це пояснюється тим, що діяльність адвокатів не є підприємницькою, тоді як фахівці у галузі права та юридичні фірми діють з метою отримання прибутку і їх діяльність є підприємницькою [11, с. 27];

7) правова допомога – будь-який вид чи сукупність видів юридичної допомоги [12, с. 147].

Межі даної статті дозволяють розглянути лише деякі з вказаних точок зору. Так, В. Л. Федоренко визначає, що правова допомога покликана забезпечувати захист прав людини в судовому та інших процесах [1]. Аналогічну думку поділяє О. В. Кузьменко, який розуміє можливість особи використовувати або захищати свої права у будь-яких судах, компетентних ухвалювати рішення у цивільних, адміністративних справах тощо [2, с. 17].

Як відмічає Є.Г. Тарло, – можна точно стверджувати, що право на юридичну допомогу – це, значною мірою, право на допомогу адвоката (захисника) у кримінальному процесі з гарантією оплати цієї допомоги з держбюджету за відсутності у підзахисного засобів [3, с. 26].

Підтвердженням того, що правова допомога не зводиться до захисту у кримінальних справах і представництву у цивільних спорах, можна знайти в багатьох законодавчих актах, що стосуються як ролі юристів взагалі, так і адвокатури зокрема. Хоча, іно-

ді, формулювання особливою чіткістю не відрізняються і потребують роз'яснень.

Так, у межах стандартів ООН існує дещо розширене тлумачення права на правову допомогу. Зокрема, це правова консультація бідним і незаможним особам, юридична допомога будь-яким законним способом та вчинення адвокатом правових дій для захисту інтересів клієнта та право на отримання правової допомоги в судах. У понятті правової допомоги об'єднують різні види правової допомоги, яка надається безкоштовно та за плату [13, с. 3].

Рада Європи правову допомогу тлумачить як можливість особи використовувати або захищати свої права у будь-яких судах, право відшкодувати усі судові витрати, понесені особою, якій надається правова допомога у ході захисту своїх прав (гонорар адвоката, судовий збір, витрати на експертизу, відшкодування витрат свідків і витрати на перекладача). Від поняття «правової допомоги» розмежоване поняття «правової консультації», яка передбачає забезпечення особам, які перебувають в економічно несприятливому становищі, можливість одержання необхідної правової консультації з усіх питань, що можуть стосуватися їхніх прав та інтересів [4, с. 9].

У розумінні Європейського Суду з прав людини право на правову допомогу є передумовою існування та визначальною складовою ширшого за своїм обсягом та значенням права на доступ до суду, гарантованого ст.6 Конвенції про захист прав людини та основних свобод. «Суд наголошує на переважному значенні забезпечення належного захисту прав обвинуваченого. Права кожної особи, обвинуваченої у вчиненні кримінального злочину, на ефективний адвокатський захист є одним з атрибутів справедливого судового процесу» (Комюніке Секретаря Суду рішення у справі «Ван Гейсегем проти Бельгії» від 21 січня 1999 р.) [14, с. 56].

Очевидно, що право на правову допомогу значно ширше, ніж право на допомогу адвоката у кримінальному (і судовому взагалі) процесі, воно включає до себе дії пов'язані не лише з захистом чи представництвом особи – правова допомога може надаватися адвокатом поза межами їх реалізації – у будь-якій життєвій ситуації, де адвокат може надавати поради, консультації, роз'яснення з питань чинного законодавства тощо. Разом з тим, вказана позиція деяких вчених щодо трактування сутності права на правову допомогу частково пояснюється тим, що загальне право на правову допомогу історично розвинулося з чисто процесуального права на допомогу адвоката [3, с. 27].

Право на правову (юридичну) допомогу було закріплене у Конституції СРСР 1936 р. (ст. 111) та 1977 р. (ст. 158), а спеціальним законом, який регулював механізм надання такої допомоги на професійній основі, був Закон СРСР «Про адвокатуру в СРСР» (1979 р.) [15]. У ці часи юридична допомога ототожнювалась з допомогою адвоката, а право на юридичну допомогу – з правом на допомогу адвоката у цивільних та кримінальних справах [12, с. 144].

Історичний зв'язок права на правову допомогу з кримінально-процесуальними та конституційними

гарантіями простежується явно і сьогодні в багатьох основних законах зарубіжних країн, у більшості з яких на конституційному рівні особлива увага приділяється забезпеченню правової допомоги лише особі, яка обвинувачується в скоєнні злочину. Далеко не у всіх з них поняття «право на юридичну допомогу» і «право на допомогу (запрошення) адвоката» чітко розведені.

Так, юридичну допомогу як окреме та більш широке за своїм змістом поняття в порівнянні з правом на допомогу адвоката (захисника) виділяють конституції Азербайджану, Armenії, Білорусі, Казахстану, Росії, Чехії, Хорватії [16; 17]. Лише про право на допомогу адвоката йдеться в конституціях Австрії, Болгарії, Грузії, Ірану, Іспанії, Молдови, Намібії, Парагваю, Польщі, Румунії, Таджикистану, Естонії, ЮАР, Південної Кореї, Японії [16; 17]. Конституція Киргизії говорить тільки про кваліфіковану правову допомогу, але замовчує про право на адвоката (захисника). Конституція Португалії згадує про право на «юридичну інформацію та консультації» [16; 17]. Конституції Монголії, Мозамбіку, Словаччини, Туркменістану, Узбекистану говорять про право на юридичну допомогу тільки стосовно до судового (кримінального) процесу [16; 17; 3, с. 26].

Аналіз законодавства України приводе до висновку, що у ньому чітко розрізняються поняття захисту та правової допомоги адвоката. Так, в частині 1 статті 59 Конституції України встановлюється право кожного на правову допомогу, а у частині 2 цієї ж норми вказується, що для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги в судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

На рівні чинного законодавства визначено, що реалізація адвокатом функцій захисту та функцій представництва є окремими видами надання правової допомоги. Так, відповідно до статті 1 Закону Про адвокатуру та адвокатську діяльність, правова допомога визначається як «незалежна професійна діяльність адвоката щодо здійснення захисту, представництва та **надання інших видів правової допомоги клієнту**» (виділено нами – Т. В.) (п. 2) ст. 1 Закону). В свою чергу під **захистом** Закон розуміє **вид адвокатської діяльності** (виділено нами – Т. В.), що полягає в забезпеченні захисту прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішується питання про їх застосування у кримінальному провадженні, особи, стосовно якої розглядається питання про видачу іноземній державі (екстрадицію), а також особи, яка притягається до адміністративної відповідальності під час розгляду справи про адміністративне правопорушення (п. 5) ст. 1 Закону [18].

У ході кримінального провадження право отримати правову допомогу мають й інші учасники кримінального провадження – потерпілий, цивільний позивач, цивільний відповідач, свідок. Але надання правової допомоги цим учасникам процесу відбу-

вається поза межами забезпечення права на захист. Саме тому особа, яка надає правову допомогу потерпілому, цивільному позивачу, цивільному відповідачу, свідку, повинна називатися адвокат-представник [19].

Розглядаючи проблему співвідношення понять захисту та правової допомоги, Т.В. Варфоломеева зазначає: «Конституція України розрізняє поняття захисту та правової допомоги, й абсолютно правильно, оскільки за змістом це різні поняття, відмінні один від одного види правової діяльності» [20, с. 3-5]. Разом з тим з цією точкою зору можна погодитися лише частково. Як показує аналіз чинного законодавства, а також законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність, що діяло до його прийняття, надання правової допомоги завжди визначалось основним призначенням інституту адвокатури [15], а положення ст. 59 Конституції України, яке закріплює конституційне право кожного на правову допомогу, за своєю суттю є гарантією реалізації, захисту та охорони інших прав і свобод людини і громадянина, і в цьому полягає його соціальна значущість. Правова допомога адвоката як основний вид діяльності адвокатури може надаватися у різних видах судочинства – у кримінальному, цивільному, адміністративному, конституційному, господарському, а також у сферах, не пов'язаних з діяльністю органів досудового розслідування та суду – в органах державної влади, місцевого самоврядування, міжнародних установах тощо. У сфері адміністративного судочинства правова допомога трансформується у функцію захисту осіб, які притягаються до адміністративної відповідальності, у сфері кримінального – у функцію захисту підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, осіб, які відбувають кримінальне покарання тощо. Характеризуючи співвідношення поняття «правова допомога» та «захист», вважаємо, що їх доцільно розглядати як загальне та приватне. Право підозрюваного, обвинуваченого, засудженого та інших осіб на захист доцільно розглядати як приватний випадок, елемент забезпечення права цих осіб на отримання правової допомоги. Особливістю співвідношення вказаних категорій є те, що правову допомогу захисник надає у межах здійснення ним функції захисту, тому вона повинна відповідати меті захисту прав та законних інтересів осіб, щодо яких адвокат реалізує свої повноваження.

Правова допомога може надаватися адвокатом у різних видах судочинства, а функція захисту є видом правової допомоги, яка реалізується у певній галузі, зокрема, – кримінально-процесуального права. Це в повній мірі стосується і функції представництва, яка може здійснюватися у різних сферах судочинства – цивільному, господарському, конституційному, щодо певних осіб – і у кримінальному тощо. Тому вважаємо, що неможливо як: 1) зведення надання правової допомоги лише до функції захисту, так і 2) визначення понять «правова допомога» та «захист» як «різних, відмінних один від одного видів правової діяльності» або 3) твердження, що «захист осіб від обвинувачення є однопорядковим із правовою допомогою поняттям, яке не охоплюється поняттям правова допомога та не входить до останнього».

З точки зору питання, що розглядається, уявляється доцільним привести позицію російського законодавця. КПК РФ прямо вказує, що захисник – особа, яка здійснює в установленому законом порядку захист прав ті інтересів підозрюваних та обвинувачених та надає їм юридичну допомогу при провадженні по кримінальній справі (ст. 49 КПК РФ). Тобто в УПК РФ мова йде про надання правової допомоги підозрюваному та обвинуваченому поряд з реалізацією функції захисту цих осіб у ході провадження по кримінальним справам. Таким чином, функція надання юридичної допомоги у КПК РФ відокремлюється від функції захисту та встановлюється паралельне існування двох функцій, які здійснює адвокат у кримінальному судочинстві Росії – функції захисту та функції надання правової допомоги [21].

Визнаючи важливість і корисність відмінності між загальним правом на юридичну допомогу та приватним правом на допомогу адвоката (захисника), Є.Г. Тарло вказує, що останнє складає все ж не просто приватний випадок, а важливий зміст першого. Невипадково, що з усіх видів юридичної допомоги тільки допомога адвоката (захисника) безпосередньо регулюється конституційними нормами. Право на інші види юридичної допомоги закріплюється найчастіше на рівні чинного законодавства [3, с. 26].

Співвідношення правової допомоги і захисту як загального та приватного підтверджується і позицією Конституційного Суду України, висловлену у Рішенні № 23-рп/2009, від 30.09.2009 р. у справі про правову допомогу, відповідно до якої, правова допомога є багатоаспектною, різною за змістом, обсягом та формами і може включати консультації, роз'яснення, складення позовів і звернень, довідок, заяв, скарг, здійснення представництва, зокрема в судах та інших державних органах, захист від обвинувачення тощо. Вибір форми та суб'єкта надання такої допомоги залежить від волі особи, яка бажає її отримати [23].

За думкою Конституційного Суду України, положення ч. 1 ст. 59 Конституції України «кожен має право на правову допомогу» треба розуміти як гарантовану державою можливість будь-якій особі незалежно від характеру її правовідносин з державними органами, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, юридичними та фізичними особами вільно, без неправомірних обмежень отримувати допомогу з юридичних питань в обсязі і формах, як вона того потребує [23]. Отже, під правом на правову допомогу Конституційним Судом розуміється гарантована державою можливість кожної особи отримати таку допомогу в обсязі та формах, визначених нею, незалежно від характеру правовідносин особи з іншими суб'єктами права.

Закон України «Про безоплатну правову допомогу» визначає правову допомогу як надання правових послуг, спрямованих на забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина, захисту цих прав і свобод, їх відновлення у разі порушення. Відповідно до Закону, **правові послуги** – надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових

питань; складення заяв, скарг, процесуальних та інших документів правового характеру; здійснення представництва інтересів особи в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; забезпечення захисту особи від обвинувачення; надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації [22].

Закон України «Про Адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 р. серед визначення основних термінів у статті 1 не наводить поняття «правова допомога», але зі змісту поняття «адвокатська діяльність» можливо зробити висновок, щодо його розуміння законодавцем. Так, у пункті 2) частини 1 даної норми вказується, що «адвокатська діяльність – незалежна професійна діяльність адвоката щодо здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги клієнту», а у п 6) цієї ж норми закріплено, що під іншими видами правової допомоги слід розуміти види адвокатської діяльності з надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань, правового супроводу діяльності клієнта, складення заяв, скарг, процесуальних та інших документів правового характеру, спрямованих на забезпечення реалізації прав, свобод і законних інтересів клієнта, недопущення їх порушень, а також на сприяння їх відновленню в разі порушення [18].

Отже, під **правовою допомогою** в законодавстві України розуміється реалізація адвокатом своїх повноважень при здійсненні функцій захисту, представництва, а також при наданні правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань, правового супроводу діяльності клієнта, складення заяв, скарг, процесуальних та інших документів правового характеру, спрямованих на забезпечення реалізації прав, свобод і законних інтересів клієнта, недопущення їх порушень, а також на сприяння їх відновленню в разі порушення.

Але правову допомогу можуть надавати не лише адвокати, а інші фахівці в галузі права, приватні особи права та інші суб'єкти надання правової допомоги. Пропонуємо наступне визначення правової допомоги, яке на наш погляд, найбільш повно розкриває його сутність: **правова допомога** – це встановлена законодавчими гарантіями діяльність суб'єктів надання правової допомоги, спрямована на забезпечення реалізації, захист або відновлення прав та свобод особи, яка може надаватися на договірній основі (оплатно чи безоплатно) або суб'єктами публічно забор'язаними для здійснення такої діяльності.

Під **правом особи на правову допомогу**, слід розуміти гарантоване державою право кожної особи на отримання від суб'єктів надання правової допомоги в обсязі та формах, визначених нею та незалежно від характеру правовідносин особи з іншими суб'єктами права, встановлених в законі видів правової допомоги з метою забезпечення реалізації, захисту або відновлення прав та свобод особи.

Хоча Конституція та чинне законодавство України не містить терміна «право на кваліфіковану право-

ву допомогу», обмежуючись використанням терміна «право на правову допомогу», проблема отримання кожним дійсно якісної правової допомоги є, безперечно, актуальною на сьогодні й потребує окремого дослідження.

Висновки. Загальне право на правову допомогу історично розвинулося з чисто процесуального права на допомогу адвоката. Історичний зв'язок права на правову допомогу з кримінально-процесуальними та конституційними гарантіями простежується і сьогодні в багатьох основних законах зарубіжних країн, у більшості з яких особлива увага приділяється забезпеченню правової допомоги лише особі, яка обвинувачується в скоєнні злочину.

Характеризуючи співвідношення поняття «правова допомога» та «право на захист», вважаємо, що їх доцільно розглядати як загальне та приватне. Правова допомога може надаватися адвокатом у різних видах судочинства, а функція захисту є видом правової допомоги, яка реалізується у певній галузі, зокрема, – кримінально-процесуального права.

Правова допомога – це встановлена законодавчими гарантіями діяльність суб'єктів надання правової допомоги, спрямована на забезпечення реалізації, захист або відновлення прав та свобод особи, яка може надаватися на договірній основі (оплатно чи безоплатно) або суб'єктами, публічно зобов'язаними для здійснення такої діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. акад. Ю. С. Шемшученка. – К. : Юридична думка, 2007. – С. 682.
2. Кузьменко О. В. Адміністративна юстиція в Україні : навч. посіб. / О. В. Кузьменко. – К. : Атіка, 2007. – 156 с.
3. Тарло Є. Г. «Роль адвокатури у системі забезпечення конституційного права на юридичну допомогу». – Дис. канд. юрид. наук. – М., 2001. – 270 с.
4. Бончук О. А., Демкова М. С. Правова допомога: зарубіжний досвід та пропозиції для України. – К. : Факт, 2004. – 504 с.
5. Шрамко Ю. Т. Конституційне регулювання інституту безоплатної правової допомоги в країнах СНД та Балтії (порівняльний аналіз) // Віче. – 2009. – № 3. – С. 41-43.
6. Андрусів В. Г. Співвідношення забезпечення адвокатурою права на захист з наданням правової допомоги / В. Г. Андрусів // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2006. – № 12 (62). – С. 126-131.
7. Баранов А. М., Марфицин П. Г. Словарь основных уголовно-процессуальных понятий и терминов // «Правовые технологии» – Режим доступа : <http://www.lawtech.agava.ru/pub/buppdic/g0000313.htm>
8. Бірюкова А. М. Щодо проекту Закону України «Про правову допомогу», розробленого Міністерством юстиції України. / А. М. Бірюкова, С. В. Гончаренко // Адвокат. – 2004. – № 1. – 20-23 С.
9. Стоматина М. В. Поняття та сутність безоплатної правової допомоги в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.pravo.vuzlib.net/book_z726_page_17.html.
10. Волков А. Бесплатная юридическая помощь / А. Волков, А. Гаврушко // Юридическая практика. -2003. – 12 авг. – № 32 (294).
11. Барщевский М. Ю. Бизнес-адвокатура в США и Германии : учеб. пособие / М. Ю. Барщевский. – М. : Белые альвы, 1995. – 64 с.
12. Хмелевська Н. В. Розмежування понять «правова допомога» та «юридична допомога» як основа цілісної системи правової допомоги // Вісник Академії адвокатури України 3(25) 2012. – С. 143-147.
13. Резолюция (78) 8 «О юридической помощи и консультациях», принята Комитетом Министров Совета Европы 2 марта 1978 года // Российская юстиция. – 1997. – № 6. – С. 3-5.
14. Практика Европейского Суда з прав людини. Рішення. Коментарі. 2/1999. – Київ. – Український центр правничих студій. – 1999.
15. Ведомости Верховного Совета СРСР. – № 49. – 1979. – С. 17–90.
16. База данных «Законодательство стран СНГ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.base.spinform.ru>.
17. Конституции зарубежных стран. – М. : БЕК, 2000. – 370 с.
18. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2013. – № 27. – Ст. 282.
19. Корчева Т. В. Щодо питання забезпечення права на захист особи у кримінальному провадженні за новим КПК України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nauka.jur-academy.kharkov.ua/download/el_zbirknik/1.2013/Korcheva.pdf.
20. Варфоломеева Т. В. Суб'єкт надання правової допомоги [Текст] / Т.В. Варфоломеева // Адвокат. – 2001. – № 6. – С. 3-5.
21. Уголовно-процессуальный кодекс Российской Федерации. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://base.garant.ru/12125178/>
22. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 2 черв. 2011 р. № 3460-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 51. – Ст. 577.
23. Рішення Конституційного Суду України № 23-рп/2009, від 30.09.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ccu.gov.ua/doccatalog/document?id=73758>.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
УЖГОРОДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Серія

ПРАВО

Випуск 22

Частина II

Том 3

Ужгород-2013

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук з юридичних дисциплін.

*Постанова Президії ВАКУ України № 205/5 від 08 червня 2005 року.
Проведено перереєстрацію видання, Постанова Президії ВАКУ України № 105/3 від 08 липня 2009 року.*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор: Бисага Ю.М. – д.ю.н., професор
Заст. гол. редактора: Гарагонич О.В. – к.ю.н., доцент
Вчений секретар: Бєлов Д.М. – д.ю.н., доцент
Члени редколегії: Бобровник С.В. – к.ю.н., професор
Булеца С.Б. – к.ю.н., доцент
Воронова Л.К. – д.ю.н., професор, академік Академії правових наук України
Гомонай В.В. – к.ю.н., доцент
Греца Я.В. – к.ю.н., доцент
Грошевий Ю.М. – д.ю.н., професор, академік Академії правових наук України
Дзера О.В. – д.ю.н., професор, член-кореспондент Академії правових наук України
Козюбра М.І. – д.ю.н., професор, член-кореспондент Академії правових наук України
Колодій А.М. – д.ю.н., професор
Кубічек П. – к.ю.н., професор, Університет імені Я.А. Коменського, м. Братислава (Словацька Республіка)
Лазур Я.В. – д.ю.н., професор
Лемак В.В. – д.ю.н., професор, член-кореспондент Академії правових наук України
Марек К. – к.ю.н., професор, Університет імені Т.Г. Масарика, м. Брно (Чеська Республіка)
Марцеляк О.В. – д.ю.н., професор
Митровка Я.В. – к.ю.н., доцент
Палінчак М.М. – к.і.н., доцент
Патакійова М. – професор, доктор права, к.ю.н., проректор Університету імені Я.А. Коменського, м. Братислава (Словацька Республіка)
Петришин О.В. – д.ю.н., професор, академік Академії правових наук України
Праневічне Б. – к.ю.н., професор, Університет імені Миколаша Ромеріса, м. Вільнюс (Литовська Республіка)
Рогач О.Я. – д.ю.н., професор
Семерак О.С. – к.ю.н., професор
Сідак М.В. – д.ю.н., професор
Скрипнюк О.В. – д.ю.н., професор
Фазикош В.Г. – к.ю.н., професор
Чечерський В.І. – к.ю.н., доцент
Ярема В.І. – д.е.н., професор

**Рекомендовано до друку
Вченою радою Державного вищого навчального закладу
„Ужгородський національний університет”, протокол № 10 від 30 квітня 2013 року.**

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія ВК № 7992,
видане Державним комітетом телебачення і радіомовлення 09.10.2003 р.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 8

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ;

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО..... 9

Андрушко А.В. ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПРОТИДІЇ ОБІГУ НЕБЕЗПЕЧНИХ БІОДОБАВОК В УКРАЇНІ.....	9
Бабенко А.М. ВПЛИВ КРИМІНАЛЬНОЇ СУБКУЛЬТУРИ НА ЗЛОЧИННІСТЬ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ.....	12
Берш А.Я. ПРИМЕНЕНИЕ ПРИНУДИТЕЛЬНЫХ МЕР МЕДИЦИНСКОГО ХАРАКТЕРА К ЛИЦАМ, СОВЕРШИВШИМ ПРЕСТУПЛЕНИЕ В СОСТОЯНИИ ВМЕНЯЕМОСТИ, НО ЗАБОЛЕВШИМ ПСИХИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНЬЮ ДО ПОСТАНОВЛЕНИЯ ПРИГОВОРА ИЛИ ВО ВРЕМЯ ОТБЫВАНИЯ НАКАЗАНИЯ.....	15
Белкін І.В. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВЧИНЕНІ ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ВИБОРЧИХ ТА РЕФЕРЕНТНИХ ПРАВ.....	19
Блага А.Б. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТЕРПІЛИХ ВІД НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї.....	23
Головійчук Л.Т. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЗАГАЛЬНОСОЦІАЛЬНОГО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ МИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	27
Горбачова І.М. ПРИМУСОВЕ ЛІКУВАННЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ: ЗАРУБІЖНИЙ І ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ.....	30
Дідик С.Є. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ПРАВОСУДДЯ: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ РОДОВОГО ОБ'ЄКТА	35
Дмитрук М.М., Ігнатенко М.П. ПЕРЕДУМОВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ У КОНТЕКСТІ ПІДСТАВ КИМІНАЛІЗАЦІЇ.....	39
Колодін Д.О. СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА ПІДРОБЛЕННЯ ПІДСУМКІВ ГОЛОСУВАННЯ НА ВИБОРАХ ТА РЕФЕРЕНДУМІ.....	41
Маркевич А.Р. РОДОВИЙ ОБ'ЄКТ СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ САМОПРАВСТВА, ПЕРЕДБАЧЕНОГО ст. 356 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	45
Михайліченко Т.О. ІНФОРМАЦІЙНА ПРОДУКЦІЯ, ЯКА Є ЕКВІВАЛЕНТОМ ВАРТОСТІ, ЯК РІЗНОВИД МАЙНА (ст.197 КК УКРАЇНИ).....	50
Нарожна О.В. ЩОДО ОКРЕМИХ ПИТАНЬ ОБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ ВІЙСЬКОВИХ ЗЛОЧИНІВ, СКОЄНИХ В УМОВАХ МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЙ.....	53
Нестерова І.А. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЛОЧИННОСТІ В СФЕРІ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ.....	56
Панькевич В.М. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ РІВНОПРАВНОСТІ ГРОМАДЯН ЗАЛЕЖНО ВІД ЇХ РАСОВОЇ, НАЦІОНАЛЬНОЇ НАЛЕЖНОСТІ АБО РЕЛІГІЙНИХ ПЕРЕКОНАНЬ: ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	60
Політова А.С. ЩОДО КРИМІНАЛІЗАЦІЇ ТА ТЛУМАЧЕННЯ РЕЙДЕРСТВА В УКРАЇНІ.....	64
Полянський Є.Ю. ПРО ДЕЯКІ ШКОЛИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ДОКТРИНИ США	67
Раковська Ю.В. ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ ЯК ЗАКОНОМІРНИЙ НАСЛІДОК ПРАВОВОГО НІГЛІЗМУ.....	72
Стасенко В.І. ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ДЕТЕРМІНАЦІЇ ТА ДЕТЕРМІНАЦІЯ ВУЛИЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ.....	75
Сторчак Н.А. УРАХУВАННЯ СТУПЕНЯ ТЯЖКОСТІ ЗЛОЧИНУ ПРИ ПРИЗНАЧЕННІ ПОКАРАННЯ.....	79
Таволжанський О.В. ДО ПИТАННЯ ЗМІСТУ СОЦІАЛЬНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ З ЗАСУДЖЕНИМИ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ.....	83
Тарасова О.В. СОЦІАЛЬНА ОБУМОВЛЕНІСТЬ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ ШАХРАЙСТВА, ВЧИНЕНОГО ШЛЯХОМ НЕЗАКОННИХ ОПЕРАЦІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕКТРОННО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ.....	86
Шаблістий В.В. ПРО ГУМАННІСТЬ (БЕЗПЕЧНІСТЬ) ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРАВОВОГО ІНСТИТУТУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОСТУПКУ В УКРАЇНІ.....	89

РОЗДІЛ 9

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ.....93

Вапнярчук В.В. ХАРАКТЕРИСТИКА ОБСТАВИН ПРЕДМЕТУ ДОКАЗУВАННЯ, ЯКІ ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАЯВНІСТЬ ГОЛОВНОГО ФАКТУ.....	93
Гідулянова С.М. ОСОБЛИВОСТІ ПРЕДМЕТУ ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ЩОДО НЕПОВНОЛІТНІХ.....	98
Гловюк І.В., Андрусенко С.В. УЧАСТЬ ПРОКУРОРА У СУДОВОМУ ПРОВАДЖЕННІ НА ПІДСТАВІ УГОД: ПРОЦЕСУАЛЬНІ ТА ТАКТИЧНІ АСПЕКТИ.....	101
Дуфенюк О.М., Шеремета І.В. КРИМІНАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ ЩОДО ПРОФЕСІЙНОГО СУДДІ ЗА ВИНЕСЕННЯ ЗАВІДОМО НЕПРАВОСУДНОГО РІШЕННЯ.....	105
Калганова О.А. ЕЛЕМЕНТИ КРИМІНАЛЬНОЇ СУБКУЛЬТУРИ.....	108
Кіцен Н.В. ДЕЯКІ ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВАДЖЕННЯ ІЗ ПЕРЕВІРКИ ВИРОКІВ ТА УХВАЛ СУДУ, ЩО НЕ НАБРАЛИ ЗАКОННОЇ СИЛИ.....	111
Линник О.В. РОЛЬ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ВИКРИТТЯ БРЕХНІ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ.....	115
Литвин О.В. ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ СУДУ І ІНСТАНЦІЇ У ДОКАЗУВАННІ ЗА НОВИМ КПК УКРАЇНИ.....	118
Сливич І.І. КРИМІНАЛЬНЕ СУДОЧИНСТВО НА ПІДСТАВІ УГОД ПРО ВИЗНАННЯ ВИНУВАТОСТІ ЯК ПРОЦЕСУАЛЬНА ФОРМА З ПІДВИЩЕНИМИ ПРАВОВИМИ ГАРАНТІЯМИ.....	122
Ступник Я.В. МЕХАНІЗМ ПРОТИДІЇ НАРКОЗЛОЧИННОСТІ ЯК ФОРМА СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОЇ РЕАКЦІЇ.....	126
Твердохліб М.Г. КРИМІНАЛЬНІ ПРОСТУПКИ ЯК ФОРМА СПРОЩЕНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В СУДІ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ.....	129
Шевчук М.І. ТЕОРЕТИЧНІ МОДЕЛІ РОЛІ СУДУ В ДОСЛІДЖЕННІ ДОКАЗІВ ПІД ЧАС СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ.....	132
Юшко В.О. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ВИМОГИ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ВІДОБРАЖЕННЯ ПІЗНАННЯ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....	136

РОЗДІЛ 10

СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА.....141

Вільчик Т.Б. ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ ІНСТИТУТУ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ.....	141
Кулинич К.С. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ МИРОВОЇ ІЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ.....	146
Манжул І.В. ЩОДО СТАНУ КУЛЬТУРИ ЯДЕРНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ.....	151
Терещук Г.А. ФОРМИ ПРЕДСТАВНИЦТВА ПРОКУРАТУРОЮ ІНТЕРЕСІВ ДІТЕЙ У СУДІ.....	154

РОЗДІЛ 11

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО.....157

Гарбазей Д.О. ДАРУНОК ЯК ПРОЯВ КОРУПЦІЇ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ.....	157
Гомонай В.В. ПРИНЦИПИ СПІВРОБІТНИЦТВА І ПАРТНЕРСТВА У ВІДНОСИНАХ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	163
Громовенко К.В. КОНЦЕПЦІЯ «МОНОПОЛІЇ ЗАСТОСУВАННЯ СИЛИ»: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНИХ ВІЙСЬКОВИХ ТА ОХОРОННИХ КОМПАНІЙ.....	167
Крук Ю.А. ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я.....	171

Слабошпицька У.О. ТИПОВІ МОДЕЛІ НАЦІОНАЛЬНИХ СИСТЕМ РЕЄСТРАЦІЇ ЗАПОВІТІВ (У СВІТЛІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛОЖЕНЬ БАЗЕЛЬСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ 1972 Р.).....	175
Шамрай В.В. ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРАВА МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	180
РОЗДІЛ 12	
ФІЛОСОФІЯ ПРАВА	184
Коваленко Г.В. ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ ІДЕЇ В ПРАЦІ «СЕРІОЗНИЙ ПОГЛЯД НА ПРАВА» РОНАЛДА ДВОРКІНА.....	184

CONTENTS

SECTION 8

CRIMINAL LAW AND CRIMINOLOGY; PENAL LAW.....	9
Andrushko A.V. ISSUES OF LEGAL COUNTERACTION TO CIRCULATION OF DANGEROUS BIOLOGICAL ADDITIVES IN UKRAINE.....	9
Babenko A.M. THE INFLUENCE OF CRIMINAL SUBCULTURE ON CRIMES IN THE REGIONS OF UKRAINE.....	12
Bersh A.Ya. APPLICATION OF THE FORCED MEASURES OF MEDICAL CHARACTER TO THE PERSONS COMMITTING CRIME IN A STATE OF RESPONSIBILITY, BUT DISEASED PSYCHICAL ILLNESS TO THE DECISION OF SENTENCE OR DURING SERVING OF PUNISHMENT.....	15
Bielkin I.V. FOREIGN EXPERIENCE OF REGULATORY RESPONSIBILITY FOR COMMITTING CRIMES AGAINST THE ELECTORAL AND HUMAN REFERENCE.....	19
Blaha A.B. CRIMINOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE DOMESTIC VIOLENCE' VICTIMS.....	23
Holoviichuk L.T. MAIN GENERAL SOCIAL CRIME PREVENTION IN CUSTOMS ACTIVITIES.....	27
Horbachova I.M. COMPULSORY TREATMENT IN THE CRIMINAL LAW: FOREIGN AND DOMESTIC EXPERIENCE OF REGULATION.....	30
Didyk S.Ye. CRIMES AGAINST JUSTICE: PROBLEMS OF IDENTIFICATION OF THE GENERIC OBJECT	35
Dmytruk M.M., Ihnatenko M.P. BACKGROUND INTRODUCTION OF CRIMINAL OFFENCE IN THE CONTEXT OF CRIMINALIZATION REASONS	39
Kolodin D.O. THE SUBJECTIVE ASPECT OF FAKE VOTING RESULTS OF THE ELECTIONS AND REFERENDUM.....	41
Markevych A.R. A GENERIC OBJECT ARBITRARINESS OF A CRIME UNDER ARTICLE 356 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE.....	45
Mukhailichenko T.O. INFORMATION PRODUCTS, WHICH IS THE EQUIVALENT VALUE, AS A VARIETY OF PROPERTY (ARTICLE 197 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE).....	50
Narozhna O.V. ON CERTAIN ISSUES THE OBJECTIVE SIDE OF MILITARY CRIMES COMMITTED IN PEACEKEEPING OPERATIONS.....	53
Nesterova I.A. THE CRIMINOLOGICAL CHARACTERISTIC OF THE CRIMES IN TOURISM BUSINESS SPHERE.....	56
Pankovych V.M. CRIMINAL-LEGAL DEFENCE OF VIOLATION OF EQUALITY OF CITIZENS DEPENDING ON THEIR RACIAL AND NATIONALITY AFFILIATION OR RELIGIOUS PERSUASIONS: WAYS OF PERFECTION.....	60
Politova A.S. ABOUT CRIMINALIZATION AND EXPLANATION OF THE CORPORATE RAIDS IN UKRAINE.....	64
Polianskyi Ye.Yu. ABOUT SOME SCHOOLS OF AMERICAN JURISPRUDENCE AND THEIR INFLUENCE ON THE FORMATION OF CRIMINAL LEGAL U.S.A DOCTRINE	67
Rakovska Yu.V. THE INSTITUTIONALIZATION OF HUMAN TRAFFICKING AS A NATURAL CONSEQUENCE OF LEGAL NIHILISM.....	72
Stasenko V.I. THE GENERAL CONCEPT OF CRIMINAL DETERMINATION AND DETERMINATION STREET CRIME.....	75
Storchak N.A. TAKING INTO ACCOUNT THE DEGREE OF CRIME'S DANGER ON AWARDING PUNISHMENT.....	79
Tavolzhanskyi O.V. THE ISSUE CONTENTS OF SOCIO-EDUCATIONAL WORK WITH CONVICTS.....	83
Tarasova O.V. SOCIAL CONDITIONING OF THE FRAUD CRIMINALIZATION COMMITTED BY ILLEGAL TRANSACTIONS USING ELECTRONIC COMPUTER TECHNOLOGIES.....	86
Shablysty V.V. ABOUT HUMANITY (SAFETY) INTRODUCING LEGAL INSTITUTION OF CRIMINAL OFFENSE IN UKRAINE.....	89

SECTION 9	
CRIMINAL PROCESS AND FORENSIC SCIENCE; FORENSIC EXAMINATION; OPERATIVELY-SEARCH ACTIVITY.....	93
Vapniarchuk V.V. CHARACTERIZATION OF CIRCUMSTANCES THE SUBJECT OF PROOF CONFIRMING THE EXISTENCE OF CHIEF FACT.....	93
Hidulianova Ye.M. PECULIARITIES OF SUBJECT OF PROOF IN CRIMINAL PROCEDURE REGARDING ON MINORS.....	98
Holoviuk I.V., Andrusenko S.V. THE PROSECUTOR IN THE PROCEEDINGS UNDER THE AGREEMENTS: PROCEDURAL AND TACTICAL ASPECTS.....	101
Dufeniuk O.M., Sheremeta I.V. CRIMINAL PROCEEDINGS AGAINST PROFESSIONAL JUDGES FOR ISSUING DELIBERATELY FALSE DECISIONS.....	105
Kalhanova O.A. ELEMENTS OF CRIMINAL SUBCULTURE.....	108
Kitsen N.V. SOME THEORETICAL ASPECTS OF PROSECUTION INSPECTION OF THE JUDGMENT AND COURT RULINGS THAT HAVE NOT COME INTO FORCE.....	111
Lynnyk O.V. THE ROLE OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL MEANS TO DETECT DECEPTION IN THE INVESTIGATION OF CRIMES.....	115
Lytvyn O.V. THE PROBLEMS OF DEFINING THE ROLE OF THE COURT OF PRIMARY JURISDICTION IN PROVING PROCESS BY THE NEW CODE OF CRIMINAL PROCEDURE.....	118
Slyvych I.I. CRIMINAL JUSTICE ON THE BASIS OF PLEA BARGAINING OF GUILT AS A PROCEDURAL FORM OF INCREASED LEGAL GUARANTEE.....	122
Stupnyk Ya.V. MECHANISMS FOR COMBATING DRUG CRIME AS A FORM OF SOCIAL AND LEGAL REACTION.....	126
Tverdokhlib M.H. CRIMINAL OFFENSES AS A FORM OF SIMPLIFIED PROCEEDINGS AT FIRST INSTANCE.....	129
Shevchuk M.I. THEORETICAL MODELS OF COURT'S ROLE IN PROOFS RESEARCH AT A TRIAL.....	132
Yushko V.O. PROCEDURAL REQUIREMENTS DOCUMENTARY MAPPING KNOWLEDGE AT AN EARLY STAGE OF THE CRIMINAL PROCEEDINGS.....	136
SECTION 10	
JUDICATURE; PUBLIC PROSECUTION AND ADVOCACY.....	141
Vilchyk T.B. TERMINOLOGY ISSUES INSTITUTE LEGAL AID IN UKRAINE.....	141
Kulynych K.S. PERSPECTIVE OF JUSTICE OF THE PEACE IN UKRAINE.....	146
Manzhul I.V. THE CONDITION OF NUCLEAR SAFETY CULTURE IN UKRAINE.....	151
Tereshchuk H.A. PROSECUTOR REPRESENTATION FORMS INTEREST OF CHILDREN AT COURT.....	154
SECTION 11	
INTERNATIONAL LAW.....	157
Harbazei D.O. PRESENT AS A DISPLAY OF CORRUPTION IN INTERNATIONAL LAW AND NATIONAL LEGISLATION.....	157
Homonai V.V. PRINCIPLES OF COOPERATION AND PARTNERSHIP RELATIONS BETWEEN UKRAINE AND THE EUROPEAN UNION.....	163
Hromovenko K.V. THE CONCEPT OF «FORCE MONOPOLY»: THE INTERNATIONAL LEGAL ASPECTS OF THE PRIVATE MILITARY AND SECURITY COMPANIES ACTIVITIES.....	167
Kruk Yu.A. PRACTICE OF EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS ON THE RIGHT PROTECTION OF HEALTH.....	171

Slaboshpytska U.O. STANDARD MODELS OF NATIONAL SYSTEMS OF REGISTRATION OF WILLS (IN VIEW OF IMPLEMENTATION OF THE BASEL CONVENTION OF 1972).....	175
Shamrai V.V. DEFINITION AND FEATURES OF INTERNATIONAL ORGANIZATIONS LAW.....	180
SECTION 12	
PHILOSOPHY OF LAW	229
Kovalenko H.V. LEGAL-PHILOSOPHICAL IDEAS OF RONALD DWORKIN'S WORK «SERIOUS VIEW ON THE RIGHTS».....	184